

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

4 octombrie 2007^{*}

În cauza C-349/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Verwaltungsgericht Darmstadt (Germania), prin Decizia din 16 august 2006, primită de Curte la 21 august 2006, în procedura

Murat Polat

împotriva

Stadt Rüsselsheim,

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din domnul J. Klučka, președinte de cameră, domnii J. N. Cunha Rodrigues (raportor) și U. Lohmus, judecători,

^{*} Limba de procedură: germana.

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,
grefer: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul german, de domnul M. Lumma și de doamna C. Schulze-Bahr, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de domnul I. M. Braguglia, în calitate de agent, asistat de doamna W. Ferrante, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul olandez, de doamna H. Sevenster și ulterior de doamna C. Wissels, în calitate de agenți;
- pentru guvernul polonez, de doamna E. Ośniecka-Tamecka, în calitate de agent;

— pentru guvernul Regatului Unit, de doamna V. Jackson, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul. V. Kreuschitz, în calitate de agent,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- ¹ Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 59 din protocolul adițional, semnat la 23 noiembrie 1970 la Bruxelles și încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Regulamentul (CEE) nr. 2760/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972 (JO L 293, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 1, p. 37, denumit în continuare „protocolul adițional”), precum și a articolelor 7 și 14 din Decizia nr. 1/80 a Consiliului de asociere din 19 septembrie 1980 privind dezvoltarea asocierii (denumită în continuare „Decizia nr. 1/80”). Consiliul de asociere a fost înființat prin Acordul de asociere dintre Comunitatea Economică Europeană și Turcia, care a fost semnat la 12 septembrie 1963, la Ankara, de Republica Turcia, pe de o parte, precum și de statele membre ale Comunității Economice Europene și de Comunitate, pe de altă parte, și care a fost încheiat, aprobat și confirmat în numele

acesteia din urmă prin Decizia 64/732/CEE a Consiliului din 23 decembrie 1963 (JO 1964, 217, p. 3685, Ediție specială, 11/vol. 1, p. 10). Cererea menționată privește de asemenea interpretarea articolului 28 din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și sedere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, p. 77, denumită în continuare „Directiva 2004/38”).

- ² Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Polat, resortisant turc, pe de o parte, și Stadt Rüsselsheim, pe de altă parte, referitor la o procedură de expulzare de pe teritoriul german.

Cadrul juridic

Acordul de asociere CEE-Turcia

- ³ Articolul 59 din protocolul adițional are următorul cuprins:

„În domeniile reglementate de prezentul protocol, Turcia nu poate beneficia de un tratament mai favorabil decât cel pe care statele membre și-l acordă reciproc în temeiul Tratatului de instituire a Comunității.” [traducere neoficială]

4 Articolul 7 din Decizia nr. 1/80 prevede:

„Membrii familiei unui lucrător turc încadrat pe piața legală a muncii dintr-un stat membru, care au fost autorizați să se alăture acestuia:

- au dreptul să accepte – sub rezerva priorității ce trebuie acordată lucrătorilor din statele membre ale Comunității – orice ofertă de încadrare în muncă, dacă locuiesc în mod legal pe teritoriul acestui stat de cel puțin trei ani;
- să beneficieze, pe teritoriul acestui stat, de accesul liber la orice activitate salariată, la alegerea lor, atunci când locuiesc în mod legal pe teritoriul acestui stat de cel puțin cinci ani.

Copiii lucrătorilor turci care au urmat o formare profesională în țara gazdă vor putea să accepte orice ofertă de încadrare în muncă în statul membru respectiv, indiferent de durata pentru care au avut reședința în acest stat, cu condiția ca unul dintre părinții lor să fi fost în mod legal încadrat în muncă în statul membru respectiv de cel puțin trei ani.” [traducere neoficială]

5 Conform articolului 14 alineatul (1) din aceeași decizie:

„Dispozițiile prezentei secțiuni sunt aplicate sub rezerva restricțiilor justificate de motive de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică.” [traducere neoficială]

Reglementarea națională

- 6 Articolul 47 alineatul 1 din Legea privind străinii (Ausländergesetz, BGBI. 1990 I, p. 1354) prevede:

„Un străin este supus unei măsuri de expulzare atunci când:

1. a fost condamnat definitiv pentru una sau mai multe infracțiuni săvârșite cu intenție la o pedeapsă privativă de libertate sau la o pedeapsă pentru delincvență juvenilă de cel puțin trei ani ori când, în cursul unei perioade de cinci ani, a fost condamnat definitiv pentru infracțiuni săvârșite cu intenție la pedepse privative de libertate sau la pedepse pentru delincvență juvenilă și care totalizează cel puțin trei ani ori când, cu ocazia ultimei sale condamnări definitive, s-a dispus punerea sub supraveghere [...] sau
2. a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și prevăzută de legea privind stupefiantele [...], pentru atingere adusă păcii publice săvârșită în public [...], la o pedeapsă de cel puțin doi ani pentru delincvență juvenilă sau la o pedeapsă privativă de libertate, și nu s-a dispus executarea pedepsei sub supraveghere.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- 7 Din dosar rezultă că domnul Polat, născut la 25 iunie 1972, a intrat în Germania în 1972, la puțin timp după nașterea sa, în baza reîntregirii familiei părinților săi, care trăiau pe teritoriul german. Tatăl său a desfășurat, cu întreruperi, o activitate salariată din 1971 până în 1991 și primește, de la 1 octombrie 1991, o pensie pentru limită de vârstă.
- 8 Domnul Polat a urmat școala în acest stat membru și a obținut o diplomă de studii secundare. Începând cu 11 iulie 1988, acesta este titularul unui permis de ședere pe durată nelimitată în Germania.
- 9 În perioada 1989-1992, acesta a desfășurat o activitate salariată pe aeroportul din Frankfurt.
- 10 Între 1 februarie 1996 și 28 noiembrie 1997, domnul Polat a efectuat serviciul militar în Turcia. După întoarcerea în Germania, a fost angajat din nou în perioada 1998-2000 și a locuit, din 1998 până în 2006, în apartamentul părinților săi, pe care l-a declarat ca domiciliu principal în 2000. În acel an, și-a sprijinit financiar părinții cu 200 de euro pe lună și realiza un venit cuprins între 400 și 1400 de euro pe lună. Începând cu anul 2000, a beneficiat de indemnizații de șomaj și nu a mai fost angajat decât pe perioade scurte.
- 11 Minor fiind, domnul Polat a săvârșit infracțiuni prevăzute de legislația privind stupefiantele, precum și furturi. După împlinirea vârstei de 21 de ani, a fost condamnat penal de 18 ori, în special pentru furturi și încălcarea legii privind stupefiantele, mai întâi la pedepse cu amenda, de nouă ori în perioada 1994-1995, după aceea și la pedepse cu închisoarea cu suspendarea executării, în perioada 1998-2004.

- 12 Prin scrisoarea din 16 iulie 2001, autoritățile naționale i-au comunicat că, având în vedere infracțiunile săvârșite, acestea intenționează să dispună expulzarea sa. Totuși, după internarea sa într-o clinică terapeutică, aceste autorități au renunțat la expulzarea avută în vedere.
- 13 În continuare, în urma frecventelor întreruperi ale curelor de dezintoxicare și a persistenței comportamentului infracțional al domnului Polat, Amtsgericht Frankfurt am Main și Amtsgericht Rüsselsheim au revocat suspendarea executării pedepselor pronunțate, acesta fiind plasat în detenție din 23 iunie 2004 până la 8 februarie 2006.
- 14 Prin Decizia din 14 octombrie 2004, Stadt Rüsselsheim a hotărât expulzarea domnului Polat de pe teritoriul german și a dispus executarea imediată a acestei măsuri. Decizia a fost justificată de faptul că infracțiunile săvârșite de domnul Polat și condamnările rezultate ca urmare a acestora reprezintă elementele constitutive ale obligației de expulzare prevăzute la articolul 47 alineatul 1 punctul 1 din Legea privind străinii.
- 15 Autoritatea competentă a apreciat, în această privință, că domnul Polat nu s-a integrat în Germania. Nici pedepsele cu amenda, nici pedepsele cu închisoarea cu suspendarea executării și nici avertismentele serviciului pentru străini nu l-ar fi împiedicat să săvârșască alte infracțiuni grave. Acesta ar trebui considerat ca făcând parte din cercul delincvenților recidiviști, iar expulzarea sa este necesară și indispensabilă din motive speciale legate de prevenire.

16 Întrucât o reclamație formulată împotriva deciziei de expulzare a fost respinsă, la 3 august 2005, domnul Polat a introdus o acțiune în fața Verwaltungsgericht Darmstadt, susținând că este încarcerat pentru prima oară și că încearcă în mod activ să găsească un loc într-un centru medical pentru a urma o cură de dezintoxicare. În aceste condiții, ar exista perspective realiste de reintegrare socială.

17 În acest context, Verwaltungsgericht Darmstadt a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Este compatibil cu articolul 59 din protocolul adițional [...] faptul că un resortisant turc, care, ca și copil, s-a stabilit, în baza reîntregirii familiei, la părinții săi care desfășurau o activitate salariată în Republica Federală Germania, nu pierde dreptul de ședere, corolarul dreptului de acces liber la orice activitate salariată, la alegerea sa, dedus din articolul 7 [primul paragraf] a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 [...] – mai puțin în cazurile prevăzute la articolul 14 din [această] decizie și atunci când părăsește teritoriul statului membru gazdă pentru o perioadă semnificativă, fără motive legitime –, chiar dacă, după vârsta de 21 de ani, nu mai locuiește cu părinții săi și nu se mai află în întreținerea acestora?

În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare:

2) Un resortisant turc, ale cărui drepturi deduse din articolul 7 [primul paragraf] a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 s-au stins în condițiile menționate la prima întrebare, dobândește din nou aceste drepturi atunci când, după împlinirea vârstei de 21 de ani, revine, pentru o perioadă mai lungă de 3 ani, în locuința părinților săi, unde poate să stea și este hrănit în mod gratuit, iar în această perioadă mama sa desfășoară o activitate salariată de importanță redusă (femeie de serviciu cu o activitate de 30 până la 70 de ore pe lună, în general, și câteodată de 20 de ore pe lună)?

În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare:

- 3) Se modifică situația juridică atunci când, în perioada de viață comună cu lucrătorul (de la 30 august 2001 până la 20 iunie 2002 și de la 2 octombrie 2003 până la 8 ianuarie 2004), membrul de familie a fost spitalizat în mai multe rânduri pentru a urma un tratament?
- 4) Se modifică situația juridică atunci când, în perioada de viață comună cu lucrătorul, resortisantul turc a avut un venit propriu regulat cuprins între 400 de euro minimum și 1 400 de euro pe lună?

În cazul în care trebuie să se țină cont de principiul menținerii drepturilor deduse din articolul 7 [primul paragraf] a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 [în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare sau la a doua întrebare și al unui răspuns negativ la a treia și la a patra întrebare]:

- 5) Un resortisant turc care se bucură de drepturile conferite de articolul 7 [primul paragraf] a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 și care trăiește pe teritoriul federal din 1972 poate să se prevaleze de protecția specială împotriva expulzării prevăzută la articolul 28 alineatul (3) litera (a) din Directiva 2004/38/CE [...]

- 6) Se modifică situația juridică atunci când, în cursul celor 10 ani anteriori adoptării deciziei de expulzare, resortisantul turc s-a aflat în Turcia de la 1 februarie 1996 până la 28 noiembrie 1997 pentru a efectua serviciul militar?

În cazul unui răspuns negativ la a cincea întrebare sau al unui răspuns afirmativ la a șasea întrebare:

- 7) Un resortisant turc care se bucură de drepturile conferite de articolul 7 [primul paragraf] a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 și care trăiește pe teritoriul federal din 1972 poate să se prevaleze de protecția specială împotriva expulzării prevăzută la articolul 28 alineatul (2) din Directiva 2004/38/CE?

În cazul unui răspuns negativ la a șaptea întrebare:

- 8) Un resortisant turc care se bucură de drepturile conferite de articolul 7 [primul paragraf] a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 poate să se prevaleze de protecția specială împotriva expulzării prevăzută la articolul 28 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE?

În cazul în care trebuie să se țină cont de principiul menținerii drepturilor deduse din articolul 7 [primul paragraf] a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 [...]:

- 9) O pluralitate de infracțiuni minore (în principal infracțiuni contra patrimoniului) care, în sine, luate individual, nu sunt de natură să constituie o amenințare reală și suficient de gravă, de natură să afecteze un interes fundamental al societății, poate, din cauza numărului ridicat de infracțiuni, să justifice o expulzare atunci când este de așteptat că alte infracțiuni vor fi săvârșite și că, în astfel de împrejurări, nicio măsură nu este luată împotriva resortisanților naționali?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 18 Întrucât urmărește, în esență, să stabilească motivele pentru care un resortisant turc precum domnul Polat își poate pierde drepturile care îi sunt conferite, în statul membru gazdă, de articolul 7 primul paragraf a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 în materie de acces liber la orice activitate salariată, la alegere, și, corelativ, în materie de ședere, această întrebare se înscrie în același cadru juridic și de fapt ca și întrebarea care a dus la pronunțarea Hotărârii din 18 iulie 2007, Derin (C-325/05, Rep., p. I-6495).
- 19 Aceste două întrebări, care au fost adresate de către aceeași instanță de trimitere, se întemeiază pe aceeași motivare și sunt redactate exact în aceiași termeni.
- 20 Prin urmare, prima întrebare adresată în prezenta cauză necesită același răspuns ca și cel dat în cauza Derin, citată anterior.
- 21 În consecință, trebuie să se răspundă la prima întrebare că un resortisant turc, care a fost autorizat să intre pe teritoriul unui stat membru atunci când era copil, în cadrul reîntregirii familiei, și care a dobândit dreptul de acces liber la orice activitate salariată, la alegerea sa, în temeiul articolului 7 primul paragraf a doua liniuță din Decizia nr. 1/80, nu pierde dreptul de ședere în statul membru gazdă, drept care este corolarul dreptului de acces liber, decât în două situații, și anume:

- în cazurile prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din această decizie sau
- atunci când părăsește teritoriul statului membru respectiv pentru o perioadă semnificativă și fără motive legitime,

chiar dacă are mai mult de 21 de ani și nu mai este în întreținerea părinților săi, ci duce o existență independentă în statul membru respectiv și chiar dacă nu a mai fost încadrat în muncă de mai mulți ani, întrucât s-a aflat, în această perioadă, în executarea unei pedepse cu închisoarea pronunțată împotriva sa, fără a beneficia de măsura suspendării condiționate.

Într-o situație precum cea a reclamantului din acțiunea principală, interpretarea de mai sus nu este incompatibilă cu exigențele articolului 59 din protocolul adițional.

Cu privire la întrebările a doua-a patra

- ²² Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se statueze cu privire la a doua, la a treia și la a patra întrebare.

Cu privire la întrebările a cincea-a opta

- ²³ Prin intermediul acestor întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă o persoană care se află în situația reclamantului din acțiunea principală poate invoca drepturile care decurg din articolul 28 din Directiva 2004/38.

24 În opinia acestei instanțe, aplicarea Directivei 2004/38 ar fi justificată de faptul că articolul 14 din Decizia nr. 1/80 ar fi fost interpretat de Curte în lumina Directivei 64/221/CEE a Consiliului din 25 februarie 1964 privind coordonarea măsurilor speciale referitoare la circulația și șederea străinilor, justificate de motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică (JO 1964, 56, p. 850). Din moment ce această directivă a fost înlocuită cu Directiva 2004/38, iar potrivit prevederilor articolului 38 alineatul (3) din aceasta trimiterile la dispozițiile și la directivele abrogate se interpretează ca trimiteri la Directiva 2004/38, ar trebui ca, de acum înainte, să se facă trimitere la aceasta pentru precizarea domeniului de aplicare al articolului 14 din Decizia nr. 1/80.

25 Trebuie arătat că, potrivit articolului 38 alineatul (2) din Directiva 2004/38, Directiva 64/221 a fost abrogată de la 30 aprilie 2006.

26 Întrucât decizia de expulzare a domnului Polat a fost adoptată la 4 octombrie 2004, iar acțiunea în fața instanței de trimitere a fost introdusă la 3 august 2005, trebuie să se constate că, în perioada faptelor din acțiunea principală, Directiva 64/221 era încă în vigoare.

27 Întrucât Directiva 2004/38 nu este aplicabilă în litigiul din acțiunea principală, nu este necesar să se răspundă la întrebările a cincea-a opta.

Cu privire la a noua întrebare

28 Prin intermediul acestei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 14 alineatul (1) din Decizia nr. 1/80 trebuie interpretat în sensul că se opune ca o pluralitate de infracțiuni minore care, luate individual, nu

sunt de natură să constituie o amenințare reală și suficient de gravă care să afecteze un interes fundamental al societății să poată justifica o măsură de expulzare luată împotriva unui resortisant turc, atunci când este de așteptat că alte infracțiuni vor fi săvârșite și atunci când, în astfel de împrejurări, pe lângă condamnarea penală, nicio măsură nu este luată împotriva resortisanților naționali.

29 Potrivit unei jurisprudențe constante, principiile admise în cadrul articolelor 39 CE-41 CE trebuie transpuse, în măsura posibilului, în cazul resortisanților turci care beneficiază de drepturile recunoscute prin Decizia nr. 1/80 (a se vedea în special Hotărârea din 6 iunie 1995, Bozkurt, C-434/93, Rec., p. I-1475, punctele 14, 19 și 20, precum și Hotărârea din 11 noiembrie 2004, Cetinkaya, C-467/02, Rec., p. I-10895, punctul 42).

30 Rezultă că, în ceea ce privește stabilirea domeniului de aplicare al excepției de ordine publică prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din Decizia nr. 1/80, este necesar să se facă trimitere la interpretarea dată aceleiași excepții în materie de liberă circulație a lucrătorilor resortisanți ai statelor membre ale Comunității. O astfel de interpretare este cu atât mai justificată cu cât dispoziția menționată este redactată aproape identic cu articolul 39 alineatul (3) CE (Hotărârile din 10 februarie 2000, Nazli, C-340/97, Rec., p. I-957, punctul 56, și Cetinkaya, citată anterior, punctul 43).

31 Or, conform articolului 3 alineatul (1) din Directiva 64/221, măsurile luate din motive de ordine publică sau de siguranță publică trebuie să se întemeieze exclusiv pe conduita persoanei avute în vedere. Alineatul (2) al acestui articol menționează că simpla existență a unor condamnări penale nu poate constitui în mod automat temei pentru aplicarea acestor măsuri.

- 32 Astfel, existența unei condamnări penale poate fi reținută numai în măsura în care împrejurările care au dus la această condamnare indică existența unei conduite personale ce reprezintă o amenințare efectivă pentru ordinea publică (a se vedea în special Hotărârea din 27 octombrie 1977, Bouchereau, 30/77, Rec., p. 1999, punctul 28, Hotărârea din 19 ianuarie 1999, Calfa, C-348/96, Rec., p. I-11, punctul 24, și Hotărârea din 7 iunie 2007, Comisia/Țările de Jos, C-50/06, Rep., p. I-4383, punctul 41).
- 33 Curtea a subliniat mereu că excepția de ordine publică reprezintă o derogare de la principiul fundamental al liberei circulații a persoanelor, care trebuie interpretată strict și a cărei întindere nu poate fi determinată în mod unilateral de statele membre (Hotărârea din 28 octombrie 1975, Rutili, 36/75, Rec., p. 1219, punctul 27, Hotărârea Bouchereau, citată anterior, punctul 33, Hotărârea din 27 aprilie 2006, Comisia/Germania, C-441/02, Rec., p. I-3449, punctul 34, și Hotărârea Comisia/Țările de Jos, citată anterior, punctul 42).
- 34 Potrivit unei jurisprudențe constante, recurgerea de către o autoritate națională la noțiunea de ordine publică presupune, pe lângă perturbarea ordinii sociale pe care o constituie orice încălcare a legii, existența unei amenințări reale și suficient de grave, care afectează un interes fundamental al societății (Hotărârea Rutili, citată anterior, punctul 27, Hotărârea din 29 aprilie 2004, Orfanopoulos și Oliveri, C-482/01 și C-493/01, Rec., p. I-5257, punctul 66, precum și Hotărârea Comisia/Germania, citată anterior, punctul 35).
- 35 În mod specific, Curtea a hotărât deja că un resortisant turc nu ar putea fi lipsit, prin expulzare, de drepturile deduse direct din Decizia nr. 1/80 decât dacă această măsură este justificată de împrejurarea că, din conduita persoanei în cauză, reiese un risc concret de noi perturbări grave ale ordinii publice. O astfel de măsură nu ar putea fi, așadar, dispusă în mod automat în urma unei condamnări penale și în scop de prevenire generală (Hotărârea Nazli, citată anterior, punctele 61 și 63, precum și Hotărârea din 7 iulie 2005, Dogan, C-383/03, Rec., p. I-6237, punctul 24).

36 În acest scop, existența mai multor condamnări penale este în sine lipsită de relevanță.

37 Mai mult, din decizia de trimitere reiese că o condamnare penală nu atrage nicio sancțiune accesorie împotriva resortisanților naționali care săvârșesc infracțiuni de natura celor care au stat la baza deciziei de expulzare în cauză în acțiunea principală.

38 În această privință, este suficient să se amintească faptul că rezervele inserate în articolele 39 CE și 46 CE permit statelor membre să adopte împotriva resortisanților celorlalte state membre, în special pentru motive de ordine publică, măsuri pe care nu ar putea să le aplice propriilor resortisanți, în sensul că nu au autoritatea de a-i expulza pe aceștia din urmă de pe teritoriul național sau de a le interzice accesul pe acest teritoriu (a se vedea Hotărârea din 4 decembrie 1974, van Duyn, 41/74, Rec., p. 1337, punctele 22 și 23, Hotărârea din 18 mai 1982, Adoui și Cornuaille, 115/81 și 116/81, Rec., p. 1665, punctul 7, Hotărârea Calfa, citată anterior, punctul 20, și Hotărârea din 26 noiembrie 2002, Oteiza Olazabal, C-100/01, Rec., p. I-10981, punctul 40).

39 Având în vedere cele arătate mai sus, este necesar să se răspundă la a noua întrebare că articolul 14 alineatul (1) din Decizia nr. 1/80 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o măsură de expulzare să fie luată împotriva unui resortisant turc care a suferit mai multe condamnări penale, în măsura în care comportamentul acestuia constituie o amenințare reală și suficient de gravă, de natură să afecteze un interes fundamental al societății. Aparține instanței de trimitere să verifice dacă aceasta este situația în acțiunea principală.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

- 1) **Un resortisant turc, care a fost autorizat să intre pe teritoriul unui stat membru atunci când era copil, în cadrul reîntregirii familiei, și care a dobândit dreptul de acces liber la orice activitate salariată, la alegerea sa, în temeiul articolului 7 primul paragraf a doua liniuță din Decizia nr. 1/80 din 19 septembrie 1980 privind dezvoltarea asocierii, adoptată de Consiliul de asociere înființat prin Acordul de asociere dintre Comunitatea Economică Europeană și Turcia, nu pierde dreptul de ședere în statul membru gazdă, drept care este corolarul dreptului de acces liber, decât în două situații, și anume:**

— **în cazurile prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din această decizie sau**

— **atunci când părăsește teritoriul statului membru respectiv pentru o perioadă semnificativă și fără motive legitime,**

chiar dacă are mai mult de 21 de ani și nu mai este în întreținerea părinților săi, ci duce o existență independentă în statul membru respectiv și chiar dacă nu a mai fost încadrat în muncă de mai mulți ani, întrucât s-a aflat, în această perioadă, în executarea unei pedepse cu închisoarea pronunțată împotriva sa, fără a beneficia de măsura suspendării condiționate.

Într-o situație precum cea a reclamantului din acțiunea principală, interpretarea de mai sus nu este incompatibilă cu exigențele articolului 59 din protocolul adițional, semnat la 23 noiembrie 1970 la Bruxelles și încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Regulamentul (CEE) nr. 2760/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972.

- 2) Articolul 14 alineatul (1) din Decizia nr. 1/80 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o măsură de expulzare să fie luată împotriva unui resortisant turc care a suferit mai multe condamnări penale, în măsura în care comportamentul acestuia constituie o amenințare reală și suficient de gravă, de natură să afecteze un interes fundamental al societății. Aparține instanței de trimitere să verifice dacă aceasta este situația în acțiunea principală.

Semnături